

Landskap: Småland

Upptecknat av: Siri C. d. d. m.

Härad: Västbo

Adress: Värnamo

Socken: Torslinge

Berättat av:

Uppteckningsår: 1941.

Född år i

Tjälrbibliografi (forts. fr. M. 7572)

Gästkrämard, - bok s. 1.

Vivvelvins d. s. 2.

Hämt vid hälsning s. 3.

Ej kasta ut här, - hundra dräck s. 4.

Ipsa väder s. 4.

Bot för bräck s. 5.

Värk el. vrickning s. 5.

Hägläring s. 7.

Får hönser att värpa bra s. 7.

Aftontön s. 8-10.

Den första fjäulen s. 13.

Tordygel s. 13.

Skriv endast på denna sida!

Gnador - förtrollade prinsessor.	s. 14.
En betraktas händelser	s. 14.
" tal om tändes } spöja dödsfall.	s. 14.
Spindlar.	s. 15.
Späshoppor.	s. 15.
Läns "surdeg" av rasmör	s. 16.
Potatispannkaka.	s. 17.
Skattsåsar.	s. 17.
Tvåll kända saker.	s. 18.
Gnöt till tonten	s. 19.

ACC. N.R. M. 7703 : 1.

Landskap: Småland

Härad: Västbo

Socken: Torskinge

Uppteckningsår: 1941

Upptecknat av: Siri Lelden

Adress: Killieberg Järnåsa

Berättat av:

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Det var bra roligt med de gamla
torparna på Tylleryd fr. 80-90 talet
och hänt att minnas, och gemensamt
och roligt man hade tillsammans med
Olen. Blev man sjuk i illamående ja
då var man "gastkramad", alltså då var
gamla Herolius i Tuenshult, född på
Söma ställe, bäst att kureras det. Då
skulle man röka från armen och så
skulle hon måta och se, det tingiet
så att hon med sin tumme och långfinger
sträckt hand och se om hon kunde
från den gastkramade fingerspetsen och
uppåt armen tre gånger. Och det ej

H. C. 16

Skriv endast på denna sida

precis på samma punkt, hander slutade
 var gång. ja då var man säkert förstärkt
 och skulle det kureras, med att man
 släpte en brinnande tändsticka mellan
 linnet å kroppen, det ville till ett
 visst mod att göra det, men skulle man
 ta lite stätt skavelblomma i hals hals i
 munnen fast jag föredrog att ha en
 bubbla "vatten". När det skulle räddas löf
 då var Karolinis rädskung. skulle det
 vara beting för rädskungen så fick hon
 bestämma. Men många "hjälpe" det skulle
 eller de skulle ha rättare saktad det goda
 de övriga snitt. Kom det en "virvel"
 vind "så löst" det vundt. så var hon
 mycket rädd att man kom i den, för
 då fick man många sjukdomar. ja
 Annars särskilt bälldes blev man

ACC. N.R. M. 7703:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

utsatt för. Trohelt var Anna Carolina
 kunde uträ hårt arbete & var uthållig-
 snot bläddert ganska ringa mest. Det
 var sed ~~en~~ så att när man skämtade
 med varandra, då den som välsade först,
 goddag, godmorgon tre skilling. & var
 vi hade göra om morgnarna redan kl. 5
 på morgnen när Karolin kom med sin
 väska & öppna sin förster. Godmorgon
 Karolin "tre skilling" en annan
 morgon var Karolin för, & före, 5 = godmorgon
 förkun tre skilling nu trodde hon var
 inte jag kom så tidigt i dag!
 Det var en fin badstrand vid Skarskullts
 land i "Fyllen" & var ^{en} där & badade de
 som Kåre Karolin & de drott nu tre
 gånger af botten till en lön,
 inte lemnat brast i sjön —

utan tes den tillbaka.
 hon berättade också att man fick i Hesta
 Nat i lusten om det möjligt stannade
 något här i Rannen utan att spisa med
 det. Eljest fick man huvudvärk, om
 präkorna fick tag i det ä byggde de af.
 hon spädde brödet om tjön &äckade sig
 by det regn. Så ut som brödet delade
 sig i stora stöck kunde bli så vid kungt brödet
 kunde chils i Smushult & Morstins & ar,
 han jag ut tidles minne af fast jag
 var barn då mö hans tid, men jag
 glömmes allting hans vackra
 lödningarna till att tacka.
 Tackare - Mjuktastad en
 förnadsfull begnien var för
 storslaget i sin stora ödmjukhet att
 det han alldrig glömmas, står för

Mitt minne som en brädd i tabla!
 Han gubben Vils led utaf bräck och
 när han ibland fick plågor af det
 så potades då med stätt vitpeppar
 och närmare "skarpeppar" (vitpeppar)
 Hade man gjort sig illa på något sätt
 och det blev för blodning från tar så
 skulle det läggas på röksvamp
 men man fick akta sig man ej fick
 något af röken eller svampens ögonen
 för då blev man blind!

fick man väsk eller viking i en
 fot med svulnad, då skulle man
 smörja in med "hästtist" och lake
 af skuttat slask, påstår ännu att
 det skall vara bra. Förtalij var
 osvikligt medel mot exen, mot
 grotskador om det ej var hål eller så

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

penstades på fotogen, de som
försökt det påstod att, tog alldeles
bort det.

Kvinnorna kring lampen är ut
kört i lyft minne att ega, då
samlades vi alla kring salsbordet
och rasen brann i kakelugnen, där vi
stekte vi äpplen, Man både en
eldgaffel hölls över kakelugnsdörren
och band fast äpplen och hörmund murrade de
runt i stektes ganska fort. + ibland
hög det stora fat med äpplen som stektes
i ugnen med saker på. O ja vår mor
beside göra det hemtrefligt och vilken.

Skriv endast på denna sida

No all stället det var, vi lelt ibland vatten
 lingen med sviken å torkade blåbär, som
 mor allade till oss på var och en sk
 ilda fat, det bästa något Quakers -
 dödsdag af J. P. Bruneberg. Kunde vi
 alltså få höra förmunde. Täncker nästan
 alltid den 5. juli Quakers dödsdag i
 dag. Brandklippan Carl den Tolftes lifhäst
 Fredrik Sander. m. fl. står så lifligt för mitt
 minne, — Mina bröder och jag, våra
 kusiner på Schidungsvägs. Vardas ä nästan
 dagligen med skaksvare teken upp
 minnen (sefrån).

Vår mor gjorde i ordning papper mitt skän-
 det var, som vi klippte i små bitar till
 hörsu, det brändes ännu ben till
 den för de skulle bräna bra, så hade
 man benen som var väl uppkokta i

Draga glöder på spisgruvan, o de
brändes vita så bröstadde de som det
finaste mjöt mot en sten, och så gaf
man dem det kändat med kaffmjöl och
vatten! Sen fick ^{vi} klappa upp strumpor
o fina yllelappar som sedan blanda-
des, med vete och spars till fint
garv, som sedan vådes till fälar
och fjällöversdrag.

Så ply man så trött iblan, då fick jag
krypa upp i min goda Kära Fars Kna
så tryggt o då sjöng han för oss

Blida lilla stjärna du
hur jag undrar var du är
Förresten lokar du min Syn
liksom en Diamant i Syn!

Vi skulle alltid läsa vår aftonbön
min far läse oss en liten bön som

Hans far, gamle Kapten David Kiimberg
hade lärt honom. Den lyöd så:
 All gå jag mig till sänga
 med talv Guds heliga englar.
 två till väcka, två till täcka
 två till föra,
 mig till himmels glädje Amen.
 Den första bön min älskade mor lärde
 mig var så.

I påda plantor små
 som i Guds vingård stå
 vänta den O Jesu Vår
 att du må vrigt frukter bära
 och våra till nöje
 och mycket evig väde —
 en af oss Byggnad fick att stå och så
 låda Amman bön, som mor läst fören
 om till vi lärt oss den var så —

Gud välsigna Mor och far! Sysskonen
 Frälsor Carl och Kusinerna,
 och alla människor.
 O, Mig lilla barn, Armmen
 den största rikedommen af allt är
 att man egt förtärlarom som gifvit så
 rikka och sköna minnen med på
 vägen, välsignelse, färjer också denna.
 Majsa i Snustorp. Sade en gång, å flera
 med henne att ^{minna} minnienberg min mor
 kom till kyrkan på det en viss
 stämning så ljust å man blev så glad
 över att se henne hon dog å var så
 välsignat minsta barn.
 Från min tidigaste barndom minns
 jag en liten sång som heter Bönen.
 "Ut en suck. Dig smyger,
 nöd av ingens vär,

- Börens duva flyger
 upp till Gud med den,
 " Kommer sedan åter
 med sitt glada ljud,
 tröstar den som gråter,
 hälsar igen Gud!
- " ~~Adrig~~ trättas vingen
 aldrig källan töms;
 Gud han glömmes ingen,
 fast han ofta glöms.
- " Må mitt hjärta gömma
 evigt Herrens lag!
 Må min själ ej glömma
 Fadrens allts drag!
- " Större tidens smitta
 ej min barndoms tro!
 Må ej, flåden mitta
 till mitt hjärtas bo!"

Landskap:

Upptecknat av:

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11 Säkert han mig låter
piima, vad jag bad,
Sänds duvan äter
med oliveblad.

Min far sjöng den lilla sången
och är en underbart vacker melodi
han sjöng den så stilla & hälsigt jag
är djupt gripen varje gång jag hör den
om man numera får höra den sjungas så
en gammal man som hette O. Kerman
som bodde på chedingsnäs, brukte också
sjunga den, och lämnade ett så vackert minne
eftre sig genom den lilla sången!

Skriv endast på denna sida!

Landskap Småland. Upptecknat av Siri Eldén, Kriemberg
 Hård Västra adn. Värmland
 Pöcken Torskinge
 uppteckningssår 1941.

På våren eller försommaren

Och var det alltid en spänning, när man
 såg den första fjärilen. Så man hvit
 fjäril den första på våren så skulle kommande
 år bli sådeles lyckligt.

och både man en Tordyl som låg på ryggen
 så skulle man få 7. Synder förlåtna, alltså
 gick vi förbi en Tordyl som låg på ryggen
 att bända på den. Min mor var alltid mycket
 noggrann med att vi skulle göra det även
 när far stannade alltid. Och både på det lilla
 kräket. jag gör det alltid och bär sedan
 vidare och bär för! De gamle på gården

14.

M. 7703:14.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Lands Kap Småland Uppteknat av Siri Seldeinf. Ellinberg
Storad Västerbotten adress Järnarna
Sören Torskinge
Upptekningsår 1941.

Berättade att när man såg en goda.
Så skulle man vara mycket smått
den. För det var förtärlade
Prinsessor. och det tyckte vi var så
mycket och intressant, och tänker
på det alltid när jag ser en liten goda.
Händerna fick man alltså så der.
Direkt betrakta på varandra
framförallt då i fröda handflatan
upp. Så betydde det att man fick
spörja klädsfält.
Och här skulle man tala om
tänder mycket. då fick man

spröje någon *Öd.* 7703:15.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Spindlar skulle man vara mycket
rädd om. Alldrig plock man nåda
en spindelet det var stor otur, tog man
ett spindelbo så skulle man säga nu
jag gör mig ett nytt bo här!
Spindel och gj. fly från bit hem!
Mot väder var det bra att låta en
gråskoppa, det skulle vara en stor lidan,
hita i väntan så suga blod av den så
skulle den försvinna.

Skall senare berätta om jukten och
piske på Fykenyd och Schedingsuäs
det var förut med många gamla -
leder och traditioner som skall bli
underbart att teka och drömma sig
tillbaka till den tiden.
De gamle Torarna och planarna

Landskap Småland Uppställat av Siri Guldén
 Härad Västbo Adress Värnamo
 Jorkeu Torstings
 Uppställningår 1941

Vro alltid mycket intresserade och
 angelägna om att veta det som hände fram
 för fötterna, och skedde sig i vår
 samman och hjälpte varandra och allade
 glädje och sorg.

Om man ej hade gäst, ibland när man
 skulle baka grovt bröd, då lånade man
 "surdeg" av varandra. Det var alltså sedan
 förra baket, man gjorde då en del råtta fast
 och lade i mjälet till nästa bak. Jävis-
 ingen Sörg alltså fet med sådan jäst
 när man då skulle använda den på nytt. De
 lästes den upp i mjöl i vattnet till en lös massa

och arbetades i den. 'man hade då en alltså tillgång
till prösjäst!'

M. 7703:17.

LUNDS UNIVERSITET
FOLKMINNESARKIV

Karolina i Hallerås (dödd under Fyrtunga)
Var duktig att baka den tiden så vanliga
sed med potatispannkaka. man skalade
och kokte potatis ä morötter ä malde den tillsammans
och de arbetades rågmjöla något lite utemjölit & -
smeten. Var det riktigt fint. de bades smeten sedan
på källblad ä bakades i ugn, med stekt
bröst till, eller bara huden, riktigt god. säg -
de aptilligt ut. källbladen hade liksom bakats i.

Johannes Island i Hallerås (Karolinas man)

Var en liten sluten gubbe. som ständigt drömde
om att han skulle vinna en stor skatt som
skulle finnas i Öresåsa berg. Hallerås lög
alldeles inbäddat. stor skog ä höga berg
ä små trallsta vägar först vägar kan man säga -
fanns bara små underliga krokiga stigar

Landskap Småland Upptecknat av Siri Lelander-Pellion
Harad Västbo. anrätt Hårnemo
Loken Torskinge
uppteckningsår 1941.

Han trodde på sin "jätteakula" som han sade.
Min far pågick honom därför man väntade sig
den skatten, för der är stora skatten gömda i
bergen, och man hör ibland deras stora föster, han
var lycklig i sin tro på skatten och ville ej bo på
någon bättre plats. Jag var lycklig när min
mor ibland gjorde iordning något lite gott
jag skulle smyga i Johannes smattrög och kättade
men det var, han skulle äta. det var mycket i rogen
och det var många barn! Vi tog lite åt varandra
Johannes å jag sen, eljest var han mycket sluten och
inåtrödd, duktig i sitt arbete. Han berättade för oss
att tratten kunde låra både det ena

och andra af honom i bän⁷⁷⁰³, min jag kryds mig
gjorn det som han sa...! för de var det alltid
riktigt tillbaka, därför lever hans minne hos
ännu bland oss som minns honom, så väl.

Så julen då hade tomten mycket bratt i gårdarna
då skulle husbond. Se till att all verktygen
kom in i ladugården, och de skulle läggas på
trösklen, sen skulle all boskapen stå över
den. och med det skulle ingen förändring eller
olycka komma över det hemmet under kommande
år! Sen skulle tomten gå se att verktygen
stod ordentligt i något hörn i ladugården
över julen. Min far gaf alltid tomten gröt
i ladugården på juleafton. den se den har jag
tagit med mig hemifrån flyttad, och varje juleafton
sätter vi gröt till tomten. jag har tror jag tecknat upp
det förut.